

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/563/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210057
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512210057.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa C., zastúpený K. proti odporcovi G., zastúpeného C., o odporovateľnosť právneho úkonu, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 27. júna 2013, č.k. 10C/213/2012-136, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 81,46 Eur, do troch dní, do rúk právneho zástupcu navrhovateľa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že zmluva o prevode obchodného podielu spoločnosti Y., uzavretá dňa 08.08.2012 medzi prevodcom E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. M. XXX a odporcom, je voči navrhovateľovi právne neúčinná. Zároveň určil, že darovacia zmluva zo dňa 01.02.2010, uzatvorená medzi E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. M. XXX ako darcom a odporcom ako obdarovaným, je voči navrhovateľovi právne neúčinná v časti, na základe ktorej sa odporca stal vlastníkom nehnuteľností vedených na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra „C“, o výmere 488 m² v podiele 1/1, parcela č. XXX/X - záhrady, parcela registra „C“, o výmere 789 m², v podiele 1/1, parcela č. XXXX - orná pôda, parcela registra „E“, o výmere 446 m² v podiele 1/1, stavba so súpisným číslom XXX na C-KN parcele č. XXX/X, dom v podiele 1/1, stavba bez súpisného čísla na C-KN parcele č. XXXXX/X, senník v podiele 1/1, vlastníkom, vlastníkom nehnuteľnosti vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M. ako stavba so súpisným číslom XXX na C-KN parcele č. XXX/X dom v podiele 12/18, vlastníkom nehnuteľností vedených na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXX/X - záhrady, parcela registra „C“, o výmere 788 m², v podiele 12/18, parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra „C“, o výmere 510 m², v podiele 12/18, vlastníkom nehnuteľnosti, vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXXX - orná pôda, parcela registra „E“, o výmere 976 m², v podiele 1-ica, vlastníkom nehnuteľnosti, vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXXXX - orná pôda, parcela registra „E“, o výmere 4.118 m², v podiele 1-ica, vlastníkom nehnuteľnosti, vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXXX - orná pôda, parcela registra „E“, o výmere 942 m², v podiele 1-ica, vlastníkom nehnuteľnosti, vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G.

M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXXX - orná pôda, parcela registra „E“, o výmere 737 m², v podiele 2/6, parcela č. XXXX - orná pôda, parcela registra „E“, o výmere 383 m², v podiele 2/6, vlastníkom nehnuteľnosti, vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXXXX - orná pôda, parcela registra „C“, o výmere 634 m², v podiele 1/2, vlastníkom nehnuteľnosti, vedenej na Katastrálnom úrade v F. - Správa katastra U., okres: U., Obec: G. M. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. M., ako parcela č. XXXX - záhrady, parcela registra „E“, o výmere 1.641 m², v podiele 1-ica. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 42a a § 116 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že predmetom konania je posúdenie, či darovacia zmluva zo dňa 01.02.2010, uzatvorená medzi súrodencami E. I. ako darcom a odporcom ako obdarovaným a Zmluva o prevode obchodného podielu obchodnej spoločnosti Y. zo dňa 08.08.2012, uzatvorená medzi E. I. ako prevodcom a odporcom ako nadobúdateľom je právne neúčinná voči navrhovateľovi, ktorý voči E. I. vedie vykonateľnú pohľadávku z titulu zmluvy o pôžičke na podklade platobného rozkazu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 10Ro/183/2012-25 zo dňa 24.07.2012. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v danom prípade boli splnené všetky zákonne podmienky odporovateľnosti právneho úkonu, t. j. navrhovateľ vedie voči dlžníkovi E. I. vymáhateľnú pohľadávku, odporca nemá iný majetok (príjem z dôchodku je postihnutý inou exekúciou), k ukráteniu pohľadávky navrhovateľa došlo v posledných troch rokoch, odporovateľný úkon bol urobený medzi blízkymi osobami - bratom, ktorý nevynaložil náležitú starostlivosť pri zisťovaní úmyslu svojho brata zbaviť sa svojho majetku. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na tú skutočnosť, že navrhovateľ predložil súdu kópiu potvrdenia zo dňa 01.08.2005, v ktorom E. I. potvrdil, že v tento deň si požičal od navrhovateľa 1.000.000,- Sk na dobu jedného roka, t. j. do 31.07.2006 s úrokom 1,00 % mesačne, ktorý navrhol E. I.. V prípade skoršieho vrátenia pôžičky mal E. I. navrhovateľovi zaplatiť úrok za celých 12 mesiacov. V prípade nečakanej smrti dlžníka mal prebrať plnenie pôžičky brat dlžníka - odporca. Na potvrdení je podpis E. I. a navrhovateľa. Mal za preukázané, že dňa 06.10.2005 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi obchodnou spoločnosťou C. „v konkurze“ ako predávajúcim a E. I. ako kupujúcim na senník, ktorý sa nachádza na parcele č. XXXXX/X v katastrálnom území G. M. za kúpnu cenu 410.000,- Sk. Vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 29.11.2005 pod V č. XXXX/XXXX. Dňa 17.11.2009 bola uzatvorená Zmluva o sprostredkovaní medzi B.. C. Q. ako sprostredkovateľom a E. I. ako záujemcom, predmetom ktorej bolo nájdenie budúceho kupujúceho na kúpu nehnuteľností, a to parcely č. XXX/X, parcely č. XXX/X a domu s.č. XXX pre katastrálne územie G. M.. Darovacou zmluvou zo dňa 01.02.2010 E. I. previedol nehnuteľnosti, ktorých bol vlastníkom, a ktoré sú špecifikované vo výroku rozsudku, na odporcu (svojho brata). Správa katastra U. vklad darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností povolila dňa 15.01.2009 pod č. V XXXX/XX. Z uvedeného vyplýva, že svojím konaním E. I. zmenšil svoj majetok, a teda existuje dôvodná obava, že sa týmto postupom vyhýba splácať dlh voči navrhovateľovi. Dňa 01.08.2010 bola uzatvorená Zmluva o pôžičke medzi navrhovateľom ako veriteľom a E. I. ako dlžníkom, v zmysle ktorej navrhovateľ dňom podpísania tejto zmluvy požičal (prenechal) dlžníkovi sumu 33.194 Eur na obdobie od 01.08.2010 do 31.07.2011 s úrokom 1,00 % mesačne. Pre prípad omeškania zmluvne strany sa dohodli na sankcii za oneskorenie vo výške 3,00 % mesačne. Navrhovateľ voči E. I. vedie pohľadávku v zmysle platobného rozkazu rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 10Ro/183/2012-25 zo dňa 24.07.2012, ktorým súd zaviazal E. I., nar. XX.XX.XXXX, aby zaplatil navrhovateľovi 33.194 Eur, úrok vo výške 1,00 % mesačne zo sumy 33.194 Eur od 01.08.2010 do 31.07.2011, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 37.177,28 Eur od 01.08.2011 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 3,00 % mesačne zo sumy 33.194 Eur od 01.08.2011 do zaplatenia. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.08.2012. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že E. I. si svoju povinnosť dobrovoľne nesplnil, a že pohľadávka navrhovateľa bola daná na vymáhanie exekútorovi C.. F. D.. Vec sa vedie na tamajšom súde pod sp. zn. 7Er/756/2012. Zo spisu, sp. zn. 2Er/96/2012 súd prvého stupňa zistil, že voči E. I. sa vedie exekúcia z titulu nezaplateného dlhu výške 65.000 Eur s príslušenstvom z titulu Zmluvy o pôžičke, uzatvorenej medzi E. I. ako dlžníkom a K. D. ako veriteľom. Dňa 08.08.2012 bola uzatvorená Zmluva o prevode obchodného podielu obchodnej spoločnosti Y. medzi E. I. ako prevodcom a odporcom ako nadobúdateľom. Zo zmluvy súd nezistil výšku odplaty, nakoľko táto mala byť predmetom osobitnej dohody a zmluvné strany vyhlásili, že táto podmienka zmluvy je predmetom obchodného tajomstva. E. I. zostal jediným konateľom obchodnej spoločnosti. Z daňového priznania obchodnej spoločnosti Y. za rok 2012 súd prvého stupňa zistil, že spoločnosť vykázala stratu 1.504 Eur, pričom obrat spoločnosti bol 623.568 Eur. Zo súvahy predmetnej obchodnej spoločnosti za rok 2012 súd zistil, že majetok spoločnosti je 164.917 Eur. Sú

prvého stupňa považoval v konaní za prvoradé mať za preukázané, kedy bola uzatvorená zmluva o pôžičke, nakoľko navrhovateľ tvrdil, že k pôžičke došlo v roku 2005 a odporca tvrdil, že to bolo až v auguste 2010. Vychádzal z výpovede svedka E. I., ktorý ako dlžník na pojednávaní pripustil, že sa uvažovalo o tom, že sa predá jeho dom a následne sa mala vyplatiť pôžička navrhovateľa. Mal za to, že výpoveď svedka je podporená Zmluvou o sprostredkovaní, uzatvorenej medzi B.. C. Q. ako sprostredkovateľom - realitkárom a E. I. ako záujemcom zo dňa 17.11.2009. Keďže k predaju domu došlo vo februári 2010, bolo zrejmé, že dlh v tom čase už existoval, pričom svedok ničím nepreukázal, že pohľadávku navrhovateľa pred roka 2010 čo i len sčasti zaplatil. Ak boli podpisované nové zmluvy o pôžičke na tie isté peniaze, súd takéto dohody vyhodnotil ako dohody, ktoré menili práva a povinnosti z pôvodnej zmluvy o pôžičke, pretože nové dohody nenahrádzali pôvodný záväzok, ale sa len predlžovala splatnosť pôžičky a zmluvné strany si dohodli sankcie pre prípad omeškania dlžníka. Súd výpoveď svedka E. I. vyhodnotil ako účelovú a zjavne nedôveryhodnú, keď svedok uviedol, že si zobral pôžičku 1.000.000,- Sk v auguste 2010 na opravu rodinného domu, ktorý predtým previedol na svojho brata a odporca ničím nepreukázal, že v tomto období vynaložil na opravu tohto domu pomerne značné finančné prostriedky. Uvedené závery súdu boli potvrdené výpoveďami svedkov, matkou odporcu a synov navrhovateľa. Ako nepravdepodobné vyhodnotil, že odporca nevedel o dlhoch svojho brata, pretože takáto skutočnosť by bola v rozpore s náležitou starostlivosťou druhej strany pri odporovateľných úkonoch medzi blízkymi osobami. Mal za to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od roku 2005 odporca bol finančne závislý od svojho brata E. I., pracoval uňho ako opravár vozového parku. Dôvodil, že ak navrhovateľ tvrdil, že zohnal E. I. peniaze na kúpu senníka (odporca nepreukázal opak), ktorý neskôr slúžil ako hangár pre vozový park, je isté, že odporca musel vedieť, že peniaze boli poskytnuté z pôžičky navrhovateľa, keďže v tejto nehnuteľnosti pracoval a pracuje dodnes a navyše je vlastníkom obchodnej spoločnosti, ktorá túto nehnuteľnosť využíva v rámci svojho podnikania. Z časovej postupnosti medzi dorúčením platobného rozkazu a prevodom obchodného podielu na odporcu vyvodil, že prevod obchodného podielu spoločnosti Y. E. I. na odporcu sa udial len formálne. Konštatoval, že nič nenasvedčuje tomu, že by odporca mal reálny záujem prevziať spoločnosť, keď svojho brata ponechal na pozícii jediného konateľa a sám sa venuje svojej doterajšej činnosti, a to opravám vozového parku. Mal za to, že do úvahy treba vziať aj skutočnosť, že odporca od svojho brata E. I. získal majetok väčšieho rozsahu, pričom z dokazovania nevyplýval žiaden motív E. I., ktorý by nasvedčoval tomu, že by sa odporca o svojho brata výnimočne staral, pomáhal mu pri jeho zdravotných komplikáciách, resp. rozvíjal podnikateľskú činnosť obchodnej spoločnosti Y., ktorá pôvodne patrila E. I.. Poukázal zároveň na výpoveď E. I., ktorý v rámci svojho výsluchu uviedol, že obchodný podiel previedol na svojho brata, „aby to bolo všetko čisté“, čo evokuje záver, že E. I. previedol svoj obchodný podiel na odporcu, aby sa vyhol exekúcii obchodného podielu, ktorú je možné očakávať z dôvodu nedobrovoľného plnenia si svojich dlhov. Vyslovil názor, že nie je možné akceptovať ani námietku, že hodnota obchodného podielu nemá žiadnu hodnotu, resp. že spoločnosť vykazuje stratu s poukazom na to, že v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii je povinnosť každého subjektu podať návrh na konkurz, ak je spoločnosť v predĺžení (§ 11 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii). Keďže odporca takto nepostupoval, možno usudzovať, že spoločnosť Y. nie je v predĺžení. O trovách konania rozhodol v súlade s § 151 ods. 7 O.s.p., úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, eventuálne zmeny napadnutého rozsudku a zamietnutia návrhu. Súdu prvého stupňa vytýkal, že rozsudok neobsahuje náležitosti podľa § 157 ods. 2 O.s.p., že je nepreskúmateľný a zmätočný. Namietal, že súd prvého stupňa v rozpore s ust. § 169 ods. 1 O.s.p. uznesenie o pripustení zmeny žalobného petitu zo dňa 11.06.2013 neodôvodnil, nebolo dané poučenie o opravnom prostriedku a samotný výrok rozsudku vo vzťahu k pripustenej zmene žalobného petitu nie je totožný. Vytýkal mu záver, že zmluva o pôžičke bola uzatvorená v roku 2005, avšak nešpecifikuje, kedy, kde, za akých okolností, za akých podmienok a v akej forme sa tak stalo a na zmluvu o pôžičke zo dňa 01.08.2010 neberie ohľad, akoby neexistovala. Práve táto zmluva je základom platobného rozkazu, sp. zn. 10Ro/183/2012. Spochybňoval zároveň zistenie súdu prvého stupňa o tom, že by boli podpisované zmluvy o pôžičke medzi navrhovateľom a dlžníkom E. I. po roku 2005. Mal za to, že táto skutočnosť v konaní preukázaná nebola. Zdôrazňoval, že navrhovateľ žiaden dôkaz o tom, že dlžník učinil právny úkon - zmluvu o prevode obchodného podielu a darovaciu zmluvu s úmyslom ukrátiť veriteľa, nepredložil. Súd prvého stupňa napriek tomu jeho návrh akceptoval. Zdôrazňoval, že v konaní preukázal, že zachoval potrebnú a náležitú starostlivosť, aby takýto úmysel dlžníka poznal, v tejto súvislosti poukazoval na konanie odporcu pred uzavretím zmluvy o prevode

obchodného podielu, a to, že si dal predložiť daňové priznania spoločnosti za rok 2010, za rok 2011, súpis aktív a pasív, resp. záväzkov, pohľadávok a majetku spoločnosti, že nahliadol do účtovníctva, komunikoval s účtovníkom i s dlžníkom ohľadne všetkých záväzkov a pohľadávok nielen spoločnosti, ale aj jeho prípadných osobných záväzkov. Mal za to, že spoločnosť v čase prevodu obchodného podielu v podstate nevlastnila žiaden majetok. Prevodom obchodného podielu nič nezískal, nemá čo vydať navrhovateľovi na uspokojenie jeho pohľadávky. Uistený z vlastnej previerky pred uzatvorením zmluvy o prevode obchodného podielu, že žiadne záväzky spoločnosti (okrem bežných prevádzkových), ani osoby dlžníka nie sú, zachoval náležitú opatrnosť pri prevzatí obchodného podielu. Konštatoval, že žiaden prospech z daného úkonu nemal, opak preukázaný nebol a dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje navrhovateľa. Dôvodil, že pri prevode obchodného podielu vzal do úvahy veľmi vážny zdravotný stav dlžníka, ktorý sa ako invalidný dôchodca fakticky stal nespôsobilý viesť danú spoločnosť, a i keď je v danej spoločnosti naďalej formálne konateľom, fakticky spoločnosť vedie odporca. Pokiaľ súd prvého stupňa tvrdí, že prevod obchodného podielu sa udial len formálne, v podstate tvrdí, že odporca sa nestal vlastníkom obchodného podielu. Zápis v obchodnom registri svedčí o opaku. Vytýkal súdu, že vytrháva fakty z kontextu, prekrúca ich a účelovo ich používa na odôvodnenie svojich záverov.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý sa domáhal potvrdenia napadnutého rozsudku. Uviedol, že súd prvého stupňa sa zákonne vysporiadal so všetkými okolnosťami danej právnej veci, a to v rozsahu požadovanom ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Mal za to, že vzhľadom na skutočnosť, že právny zástupca odporcu sa zúčastnil na pojednávaní dňa 11.06.2013, kde súd pripustil zmenu petitu, nebolo nutné vypracovať uznesenie o pripustení zmeny návrhu písomne. Z dôvodu, že uznesenie nebolo nutné vypracovať písomne a ani písomne vypracované nebolo, nebolo nutné uznesenie o pripustení zmeny návrhu, vykonané na pojednávaní dňa 11.06.2013, odôvodňovať a ani dávať poučenie o opravnom prostriedku. Dôvodil, že pokiaľ veriteľ napadne odporovacou žalobou právny úkon medzi blízkymi osobami, zákonodarca v Občianskom zákonníku prezumuje úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa i vedomosť blízkej osoby o existencii tohto úmyslu. Je teda zrejmé, že preukázanie opaku (dôkazné bremeno) zaťažuje v konaní odporcu (blízku osobu dlžníka). Uviedol, že Občiansky zákonník predpokladá v prípade existencie odporovacieho právneho úkonu medzi osobami blízkymi existenciu úmyslu dlžníka ukrátiť týmto úkonom veriteľa. Voči tomuto zákonnému predpokladu existuje možná obrana zo strany dlžníka, a to v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedel, ani nemohol vedieť, a to napriek tomu, že vyvinul starostlivosť na poznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo pritom o „náležitú starostlivosť“. Tvrdenie odporcu o tom, že nahliadol do účtovníctva spoločnosti Y. považuje za irelevantné. Odporovateľnosť právneho úkonu smeruje voči záväzkom dlžníka a nie obchodnej spoločnosti, ktorá je samostatnou právnickou osobou. Tvrdenie odporcu o tom, že komunikoval s účtovníčkou spoločnosti o prípadných osobných záväzkoch svojho brata, sa nezakladá na pravde, nakoľko, ako vyplýva z výpovede svedkyne K. D., účtovníčky spoločnosti, táto nepoznala, ani nepozná majetkové pomery dlžníka. Mal za to, že odporca neuniesol ako bremeno tvrdenia, tak ani dôkazné bremeno v otázke svojej možnej zákonnej obrany voči odporovacej žalobe. Vyjadril presvedčenie o existencii úmyslu dlžníka ukrátiť navrhovateľa. Celý prevod obchodného podielu považuje za účelový, čo preukazuje aj skutočnosť, že ako jediný konateľ zostal v spoločnosti práve dlžník. Mal za to, že neobstojí obrana odporcu, ktorý tvrdí, že vedie predmetnú spoločnosť, nakoľko nie je konateľom spoločnosti. Právne vzťahy spoločnosti musí riešiť dlžník (podávanie daňových priznaní, bankové operácie, uzatváranie zmlúv). Odporca počas konania uviedol, že v spoločnosti opravuje autá, to znamená, vykonáva rovnakú činnosť, akú robil do nadobudnutia obchodného podielu spoločnosti. Pripustil, že je síce pravdou, že odporca uviedol, že vedie spoločnosť, avšak toto tvrdenie nijako nepreukázal a navyše pôsobí nedôveryhodne, keď uvádza, že spoločnosť vedie od roku 2005, pričom táto vznikla dňa 06.01.2010. Zdôrazňoval, že odporca netvrdil a ani nepreukázal, že zachoval náležitú starostlivosť poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa pri darovaní nehnuteľností prostredníctvom darovacej zmluvy zo dňa 02.03.2010. Poukazoval na to, že navrhovateľ bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v otázke vymáhateľnosti pohľadávky uniesol tým, že tvrdí existenciu zmluvy o pôžičke zo dňa 01.08.2005, na základe ktorej požičal dlžníkovi, bratovi odporcu, sumu 1.000.000,- Sk s tam dojednaným úrokom. Tvrdenie o vymáhateľnosti pohľadávky preukázal fotokópiou potvrdenia o pôžičke, ktorá je podpísaná dlžníkom, tak i navrhovateľom. Za zásadný dôkaz, podporujúci vznik zmluvy o pôžičke v roku 2005, považuje výpoveď C. Q., ktorý sa snažil formou zmluvy o sprostredkovaní z roku 2009 predať niektoré nehnuteľnosti patriace dlžníkovi, aby tak mal dlžník dostatočnú finančnú hotovosť na zaplatenie svojho záväzku voči navrhovateľovi zo zmluvy o pôžičke. Trval na tom, že zmluva o pôžičke vznikla už v roku 2005. Ďalšie podpísané zmluvy o pôžičke z roku 2007, 2008 a 2010 treba považovať len za nováciu pôvodnej zmluvy o pôžičke ohľadom dátumu splatnosti dlhu - okamihu vzniku povinnosti dlžníka vrátiť

peniaze spolu s príslušenstvom. Peniaze - predmet pôžičky boli odovzdané len raz, a to v roku 2005 navrhovateľom dlžníkovi. Dôkazné bremeno v otázke ukračovania uspokojenie veriteľa v dôsledku odporovateľného právneho úkonu dlžníka uniesol navrhovateľ tým, že priamo samotný dlžník pri svojom výsluchu priznal svoju nemajetnosť a taktiež priznal dlhy a dve exekučné konania, ktoré sú proti nemu ako povinnému vedené. Je teda zrejmé, že svojimi právnymi úkonmi, voči ktorým podal navrhovateľ odporováciu žalobu, dlžník ukrátil veriteľa na uspokojení jeho nároku.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní odporcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými právnymi závermi súdu prvého stupňa. V preskúmvanej veci súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ust. § 132 a nasl. O.s.p. a správne aplikoval predpisy hmotného práva. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci.

Odvolacie námietky odporcu sú totožné s jeho tvrdeniami, ktoré uplatnil pred súdom prvého stupňa a tieto nemohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z daného titulu odvolací súd si osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na doplnenie správnosti dôvodov uvádza.

Odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými v citovanom zákonnom ustanovení pod písm. a) až f). V pojednávanej veci odporca v podanom odvolaní neuvádza žiaden z odvolacích dôvodov, pričom však z obsahu podaného odvolania vyplýva, že súdu prvého stupňa vytýka, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), ako aj nesprávne právne posúdenie veci (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.). Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom potom je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je treba považovať taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu podľa ust. § 132 O.s.p. Podľa citovaného zákonného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť prvostupňovému súdu v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až § 135 O.s.p. Týmto odvolacím dôvodom možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

Pokiaľ odporca uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., tento odvolací dôvod spočíva v mylnej aplikácii (výkladu) právnej normy na zistený skutkový stav, alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno aplikovať, ako aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavanie procesných predpisov, upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd dospel k záveru, že ani tento odvolací dôvod nie je daný.

Nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nebolo možné vyčítať súdu prvého stupňa ani v súvislosti so záverom o nepreukázaní tvrdení odporcu, ktoré predniesol v súvislosti s obranou, že zmluva o pôžičke nebola uzavretá dňa 01.08.2005, ale až dňa 01.08.2010. Navrhovateľ preukázal svoje tvrdenia

písomnou zmluvou o pôžičke, aj keď vo fotokópii, opatrenej podpismi účastníkov konania, pričom odporcom opak v konaní preukázaný nebol. Odporca žiadne návrhy na doplnenie dokazovania za účelom vyvrátenia pravosti tejto listiny pred rozhodnutím vo veci samej nepodal, pričom mu nič nebránilo v tom, aby trval na preukázaní pravosti, resp. nepravosti jeho podpisu. Prejavy účastníkov, uskutočnené uzavretím zmluvy o pôžičke zo dňa 01.08.2010, je preto potrebné posúdiť ako ich dohodu o zmene záväzku zo dňa 01.08.2005, ktorým vyriešili dlhšiu splatnosť pôžičky. Aj fotokópia zmluvy o pôžičke je totiž dôkazným prostriedkom, ktorý je spôsobilý preukázať určité skutkové okolnosti, teda ide o listinu, ktorá má nepochybne svoju výpovednú hodnotu a je spôsobilá byť dôkazným prostriedkom.

Procesná teória i procesná prax pod dôkaznými prostriedkami rozumie také prostriedky, ktorými možno zistiť skutočný stav veci. Ust. § 125 veta prvá O.s.p. príkladmo vypočítava najbežnejšie dôkazné prostriedky. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Patrí medzi ne aj listina, za ktorú sa na účely občianskeho súdneho konania považuje písomný prejav v jazykovej forme, spôsobilý na vykonanie dôkazu spôsobom predpokladaným ust. § 129 ods. 1 veta pred bodkočiarkou O.s.p. Pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál listiny (prvopis, pôvodné znenie), alebo o jej odpis, či fotokópiu (fotograficky zhotovenú kópiu), alebo iným spôsobom zhotovenú kópiu. Aj fotokópia listiny je totiž spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom. Občiansky súdny poriadok v žiadnom svojom ustanovení neukladá súdu povinnosť vykonávať dôkaz iba originálom listiny. I keď originál listiny je všeobecne ako dôkazný prostriedok zásadne vhodnejší, než jej neoverená fotokópia a súd, pokiaľ preto nie sú závažné dôvody, by sa nemal pri dokazovaní uspokojiť s fotokópiou listiny, nemožno takýto postup považovať za postup odporujúci zákonu. Dôkaz, vykonaný fotokópiou listiny, hodnotí súd ako každý iný dôkaz podľa zásad upravených v § 132 a nasl. O.s.p. Z uvedených dôvodov ani v tejto súvislosti nie je možné považovať postup súdu prvého stupňa (za pasivity odporcu) pri hodnotení dôkazov za nesprávny.

Neobstojí ani námietka odporcu, že odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje náležitosti podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá požiadavkám, kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesným strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. V plnej miere a vyčerpávajúco vysvetlil, z akých úvah vychádzal pri svojom závere o dôvodnosti podaného návrhu. Napadnuté rozhodnutie obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Skutočnosť, že navrhovateľ sa s názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje, nemôže samo osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolací súd zastáva názor, že súd prvého stupňa rozhodol v súlade s pripustenou zmenou žalobného petitu, o ktorej bolo rozhodnuté na pojednávaní dňa 11.06.2013, vyhláseného za účasti navrhovateľa, jeho zástupcu, ako aj zástupcu odporcu, ktoré uznesenie je právoplatné, a preto nie je predmetom prieskumu odvolacím súdom. Aj keď pri formulácii výroku rozhodnutia súd musí dbať na to, aby vyjadroval (z obsahového hľadiska) to, čoho sa navrhovateľ návrhom domáhal, spôsob, ako v danej veci súd prvého stupňa rozhodol, je prípustnou odchýlkou (okrem iného aj so zreteľom k tomu, že je nepochybné, čoho sa navrhovateľ domáhal, nepochybne sa domáhal neúčinnosti právnych úkonov, a to darovacej zmluvy zo dňa 01.02.2010 a zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 08.08.2012). Preto ani táto odvolacia námietka odporcu nie je dôvodná.

Vo veci samej súd prvého stupňa správne vyhodnotil existujúci skutkový stav a z neho vyvodil aj správne právne závery. Odvolací súd len zdôrazňuje, s poukazom na ustálenú judikatúru súdov, že účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok na úkor veriteľov. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, t. j. dosiahnutie chráneného postavenia veriteľa, ktorý tak môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, ako by k tomuto úkonu vôbec nedošlo. V prejednávanej veci ide o úkon medzi blízkymi osobami a v takomto prípade sa úmysel

ukrátiť veriteľa predpokladá. Táto vyvrátiteľná právna domnienka uľahčuje právnu pozíciu veriteľa, hoci aj tu existuje zákonná výnimka. Uvedené neplatí, ak druhá strana, t. j. blízka osoba, ktorá úkonom majetok získala, dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Náležitá starostlivosť a schopnosť rozpoznať úmysel dlžníka, sú skutkové okolnosti, ktoré treba zisťovať konkrétne, diferencovane a špecificky v každom jednotlivom prípade. Blízkou osobou je osoba, uvedená v § 116 a § 117 (§ 42a ods. 3) Občianskeho zákonníka, teda aj odporca ako brat dlžníka, pričom v danom prípade platí vyvrátiteľná domnienka o úmysle ukrátiť veriteľa dlžníka. Dôkazným bremenom zákon zaťažuje druhú stranu odporovateľného úkonu, keďže ustanovuje, že táto domnienka neplatí len vtedy, ak druhá strana preukáže, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Navrhovateľovi stačí tvrdiť, že napádaným úkonom došlo k jeho ukráteniu. Odporca má nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť a nadväzne aj dôkazné bremeno. V preskúmvanej veci súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním, rešpektujúc hmotnoprávnu úpravu, dostatočne skutkový stav osvedčil, a to priamymi dôkazmi, ktoré boli vyhodnotené vo vzájomných súvislostiach s ostatnými nepriamymi dôkazmi a spolu tvoria logický a uzavretý systém vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich dôkazov. Bolo na odporcovi vyvinúť dôkaznú aktivitu, pokiaľ chcel preukázať nedostatok svojej schopnosti rozpoznať úmysel dlžníka, v čom však nebol úspešný a dôkazné bremeno takéhoto tvrdenia neunesol.

Záverom odvolací súd konštatuje, že sa nezaoberal všetkými námietkami odporcu, obsiahnutými v jeho rozsiahlom odvolaní, keď odôvodnenie súdneho rozhodnutia o opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedený záver vyplýva z jednoznačne ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky i Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 81,46 Eur, tak ako bola táto navrhovateľom vyčíslená, a to za 1 úkon právnej služby á 60,07 Eur - písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu, 1 x 7,81 Eur režijný paušál a 20 % DPH 13,58 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.